

یگوئید: دوست داریم

احتیاج کودک به محبت از نظر علمی قابل انکار نیست و طفل از مورد محبت قرار گرفتن احساس خوشحالی و صمیمیت می کند و نیازهای روحی اش برآورده می شود.

سلامت نیوز: احتیاج کودک به محبت از نظر علمی قابل انکار نیست و طفل از مورد محبت قرار گرفتن احساس خوشحالی و صمیمیت می کند و نیازهای روحی اش برآورده می شود.

کودک و به طور کلی انسانها میل دارد از دیگران محبت ببیند و حتی در مواردی ممکن است برای جلب محبت دیگران به خود صدمه وارد آورند. هم چنین او نیاز دارد احساس کند که مورد توجه و علاقه والدین و مورد تأیید و حمایت آنهاست. کودک تشنه محبت و توجه پدر و مادرش است و به دنبال و جستجوی مرکز محبت است و از این راه می کوشد خود را تسکین بخشد. محروم کردن کودک از محبت والدین در دوره نوزادی تأثیر نامناسبی در رشد شخصیت بر جای می گذارد. کودک در سالهای اولیه زندگی رفتار والدین را بررسی می کند و از طریق کوشش و خطا فرا می گیرد که کدام رفتارش موجب جلب توجه والدین می شود. محبت نیاز اساسی و طبیعی کودک و هر انسان دیگر است و اساس رشد و سعادت او بدان بستگی دارد. محبت برای کودک یک نیاز مهم است از آن بابت که رشد جسمی و روانی او در سایه آن شکل می گیرد. طفلی که محبت نبیند هرگز رشد نخواهد کرد.

محبت در رشد قوه تکلم بچه ها و جنبه اجتماعی حیات آنان تأثیر فراوانی دارد. در بعضی موارد دیده شده بچه هایی که نسبت به والدین خود محبت دارند در زندگی شخصی بیشتر به اصول پای بند هستند. محبت به بچه ها باید بصورت احترام به آنها و رعایت استقلال و آزادی ایشان ابراز گردد.

به گفته روان شناسان احتیاج به محبت امری دائمی است. در دوره بلوغ نیز بچه ها نیاز به محبت دارند. بچه هایی که از محبت والدین یا بزرگسالان محروم هستند اغلب حالت طغیان، بی اعتنایی و خصومت نسبت به دیگران در آنها ظاهر می گردد. کودک باید محبت را درک و لمس کند. بنابراین محبت های قلبی پدر و مادر کافی نیست. وقتی که محبت قلبی در قالب رفتار محبت آمیز مثل تشکر، بوسیدن، نوازش، اهدای جایزه و امثال آن بروز و ظهور کند برای کودک مفید است.

درک محبت از طرف کودکان در سنین مختلف متفاوت است. در هفت سال اول زندگی، محبت بیشتر تکیه بر لذات حسی دارد و در دوره های بعدی حفظ شخصیت از نظر نوجوانان و جوانان مهم است. بنابراین در هفت سال اول باید بصورت بوسیدن، نوازش کردن، اهدای خوراکیهای خوشمزه و اسباب بازیهای جالب ابراز گردد، ولی در نوجوانی محبت به صورت تشکر، تعظیم و تکریم شخصیت، حسن لباس، پذیرفته شدن از طرف دیگران و امثال آن موجبات رضایت آنان را فراهم می کند.

با این که سخن درباره محبت بسیار است در عین حال محبت نباید مانعی برای امر و نهی باشد یعنی والدین و سایر پرورشکاران به خاطر رعایت اصل محبت مجاز نیستند که از امر و نهی به موقع کودک خودداری کنند. محبت اگر جنبه افراطی پیدا کند موجبات پرتوقعی، متکی شدن، زبونی و... کودک را فراهم کند. بنابراین از افراط در محبت باید پرهیز کرد. از طرفی عدم ارضای این نیاز موجب انحراف کودک از مسیر عادی زندگی است.

محبتی که به کودک ابراز می شود نوع محبتی که به کودک اعمال می شود باید دارای خصایصی باشد: محبت به کودک خواه از سوی والدین و خواه از طرف معلم یا دیگران باید راستین باشد. محبت باید به گونه ای باشد که او مزه آن را بچشد و این به هنگامی امکان پذیر است که ما عملاً محبت خود را به او نشان دهیم. بدین سان فقط دوست داشتن فرزند در دل و علاقمندی قلبی به او کافی نیست. محبت به کودک نباید بستگی به موقعیت او داشته باشد. به عبارت دیگر نباید به طفل ابراز محبت کرد از آن بابت که او زیباست، چشم و موی قشنگی دارد، رشدش خوب است و یا در منزل کارهایی انجام می دهد، و... محبتی که جان و تن انسان را شکوفا می کند، محبتی است معتدل و راستین و به دور از تکلف و تصنع و متناسب با سن و سال و وضع و حال کودک. چنین محبتی نباید به تبعیض آلوده شود، زیرا تبعیض در محبت میان فرزندان مانند آن است که نسبت به برخی فرزندان افراط و نسبت به برخی تفریط در محبت شده باشد.

راههایی برای ابراز محبت

برای مهرورزی نسبت به کودکان راههای بسیاری وجود دارد:

به کودک سلام کنید، در میان جمع او را به بازی بگیریید، او را ببوسید، درباره خواسته هایش توجه نشان دهید، سخنان و شکایاتش را بشنوید، اگر داستانی نقل می کند گوش دهید، آنجا که او می خندد شما هم بخندید، به او نشان دهید که از تأثر او متأثر می شوید با

او آنچنان رفتار کنید که احساس ستم نکند و خود را مظلوم نپندارد، گمان نکند که مقررات فقط درباره او اجرا می شود، فکر نکند که والدین آزادند و او در بند است و...
گاهی مهرورزی بصورت رسیدن به او و به شکم اوست، زمانی خرید اسباب بازی و وسایلی که مورد علاقه اوست، گاهی دادن پول، خرج کردن در راه او، بیدارماندن در بالای سرش به هنگام بیماری اوست و...
ارضای مهرطلبی کودک ضروری است ولی اگر با مراعاتهایی انجام نشود زیانهایی به همراه خواهد داشت. در زیر به اهم آنها اشاره می کنیم.
طفل به همان میزان که محبت می بیند باید وادار شود که محبت را ابراز کند.
اگر خواهان محبت والدین است باید نسبت به خواهر یا برادر کوچکتر علاقه نشان دهد. این امر را والدین با زبان کودکان می توانند به او تفهیم کنند و رعایت آن را خواستار شوند.
مهرورزی ها عملی باشد و کمتر زبانی، و به همین طریق در جنبه مهرخواهی از کودک باید زمینه ملاحظت را ایجاد کنیم. کمتر بگوییم مهربان باش و بیشتر زمینه مهربان بودن او را فراهم سازیم.
ابراز محبت والدین نسبت به کودکان در حضورشان باید یکسان باشد. زیرا گاهی محبت بیشتر از حد والدین درباره یک طفل باعث رنجش دیگر کودکان خانواده می گردد.
مهرورزی والدین به کودکی در خانواده به گونه ای نباشد که او را جیره خوار کودک بزرگتر سازد. چه بسیار والدینی که برای طفل کوچک خود هرگز اسباب بازی نو و تازه نمی خرند.
بلکه او را وادار می سازند که با اسباب بازی کهنه و قراضه فرزند بزرگتر بازی کند و این موجب تأثر و کدورتهایی برای طفل خواهد بود. و وضع به همین گونه است در زمینه لباس کودک خردسال.
هیچیک از پدر یا مادر نکوشد که محبت و مهر کودک را انحصاری خود کنند و طفل را به سوی خود جلب کنند. این امر برای کودک بسیار خطرناک است بخصوص که اگر خطری متوجه فرد مورد علاقه انحصاری او گردد، میزان مهر و محبت کودک و دلبستگی او به پدر و مادر باید بمیزان مساوی و با توزیع متعادل باشد.
مهرورزی والدین نباید مانعی برای مصونیت کودک از امرها و نهی ها شود. آنجا که جای مهر است باید مهربان بود و آنجا که جای امر و نهی است باید همان را انجام داد.
میترا مسیبی - روزنامه کیهان